SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 30. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 15, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 15-го ЛЮТОГО 1995 р. Ч. 30. РІК CII.

Витрачають гроші на контролерів

Київ (Р. Р.). — У четвер, 9-го лютого, Президент України Леонід Кучма звернувся до президента ЗСА Билла Клінтона з проханням не використовувати право, надане З'єднаним Стейтам Америки договором про зменшення наступальних озброєнь, про постійний нагляд за демонтажем балістичних ракет і не витрачати величезні суми на утримання постійної місії в Україні, що прибула для цієї мети.

Президент Б. Клінтон відповів, що поділяє занепокоєння Л. Кучми та його бажання зменшити видатки на наглядову діяльність і повідомив, що ЗСА готові взяти на себе більшу частину цих видатків. Крім того, зауважив американський Президент, ЗСА вже зробили відповідні кроки, щоб зменшити час присутности на Павлоградському механічному заводі американських спостерігачів і не обтяжувати український бюджет. Однак, наполягає Клінтон, важливо, „щоб ми все таки перейшли до постійного слідкування", оскільки на першому етапі дії договору Старт-1 всі учасники його мають продемонструвати свою готовість виконувати підписані положення.

Президент Клінтон звернув увагу на те, що велику увагу за виконання важливих угод приділяє ЗСА і був „відверто кажучи, нам довелося б відповідати на дуже гострі запитання, коли б так скоро після набрання договором чинности ми вирішили відмовитися від виконання ключового положення про нагляд". Б. Клінтон розуміє, що це не та відповідь, яку хотів би отримати Президент України, але все ж вважає її єдино прийнятою і вірить, що постійне слідкування при максимальній співпраці засвідчить готовість України та ЗСА „будувати більш безпечний і мирний світ". Водночас ЗСА готові продовжити пошук можливостей зменшити витрати України на роззброєння.

Україні пропонують зустріч з країнами-донорами

Київ (Р. Р.). — Україну відвідав директор европейського і центрально-азійського департаменту Світового банку Бейзіль Ковальскі. Він повідомив, що Світовий банк пропонує Україні провести зустріч у своєму представництві в Парижі з консультативною групою, яка займається питаннями фінансової допомоги Україні. Таке повідомлення міститься в листі до віцепрем'єр-міністра Української Віктора Пинзеника. Мета зустрічі — допомогти Україні врегулювати платності у 1995 році, а також інвестиційні проблеми.

За пропозицією Світового банку, в рамках паризької зустрічі відбудуться чотири сесії для розгляду соціального сектора, земельної реформи, реструктуризації підприємництва й фінансової галузі та кардинальних змін в енергетиці України. Зустріч планується на 21-22-го березня.

Під час зустрічі з журналістами Б. Ковальскі зауважив, що дальше надходження позики буде цілковито залежати від ходу економічних реформ в Україні. За його словами, між керівництвом України та Світовим банком є домовлення про певні структурні зміни в Україні. Ці домовлення будуть переглянуті та уточнені в березні з метою виявлення позитивних зрушень і тоді Україна зможе отримати позику в сумі 500 міл. дол.

Світовий банк вимагає запровадити в Україні масову приватизацію, реформувати сільське господарство і фінансовий сектор, удосконалити соціяльну допомогу та лібералізувати зовнішню торгівлю. Сам Ковальскі теж рекомендував скасувати обмеження в експорті-імпорті й запровадити однакові для всіх тарифи.

Про англомовний довідник довідалася Україна

Вашінгтон. — Дня 11-го січня ц. р. на радіохвилях „Голосу Америки" передано репортаж про англомовний довідник українського поселення під назвою „Ukraine and Ukrainians throughout the World", що недавно появився у видавництві Торонтонського университету в Канаді.

В інтерв'ю з редактором цієї праці д-р Анною Ленцик-Павлічко сказано, що цей демографічний та соціологічний довідник про Україну та її діяспору це унікальне джерело інформації про Україну, як і про українців, розкинених по цілому світі. Двадцять вісім авторів, між ними відомі науковці, опрацювали різні розділи книги, подаючи не лише кількість українців у даній державі, але також історію еміграції українців, їхню інтеграцію в економічному, політичному, професійному і соціяльному житті тих країн, де вони проживають, та про українські громади та українське релігійне, культурне, професійне, суспільне і політичне життя. Підкреслено важливі проблеми українців як етнічної групи в країні перебування, зв'язки з Україною та з українцями в інших державах та визначні події в українській громаді в останніх роках. Слід згадати, що книга не є виключно демографічним довідником — у ній є розділи про історію України, про її культуру та про сучасну незалежну Україну.

Книжку фінансувало Наукове Товариство ім Шевченка в Ню Йорку. Дотації також одержано від Українського Соціологічного Інституту і від Світового Конгресу Українців.

Д-р Анна Ленцик-Павличко працює у відділі демографії секретаріяту Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку.

Цей довідник, в ціні 35 дол., можна замовити в НТШ, 63 Fourth Avenue, New York, N. Y, 10003, USA (tel. (212) 254-5130) або у видавництві University of Toronto Press, 5201 Dufferin Street, North York, Ont., M3H 5T8 Canada; tel. (416) 667-7791.

СИМФЕРОПІЛЬ. — „Русская Партія Крима" заявила про перехід у тверду опозицію до кримського парляменту і вимагає його саморозпуску та передчасних виборів. Партія конфліктує з бльоком „Росія", називає цей бльок зрадницьким і звинувачує його у крізі влади в Криму. У заяві „Русской Партії Крима", опублікованій 9-го лютого, сказано, що події в кримському парляменті засвідчили, що бльок „Росія" остаточно загруз у політичних скандалах і боротьбі за крісла, відступившись від кримсько-російської ідеї.

НАРАДИ СНД ПРОЙШЛИ БЕЗ БУДЬ-ЯКИХ НЕСПОДІВАНОК

Київ (Р. Р.). — Тут в суботу, 11-го лютого, на українському телебаченні показано репортаж з Алмати, де 10-11-го лютого відбулася зустріч керівників держав і керівників урядів країн СНД.

Вирушаючи до Алмати Президент України Леонід Кучма сказав, що їде в доброму настрої, оскільки напередодні парафовано договір про дружбу і співпрацю з Росією та підписано угоди, які мають величезне значення для України. В межах СНД вже підписано багато угод, але вони не працюють. З'явилася надія на більш серйозні домовлення, бо якщо підписані угоди не працюватимуть і цього разу, то перспективи для СНД немає, — переконаний Президент України.

В Алмати відбулося закрите засідання керівників держав. Окремо відбулося спільне засідання Ради міністрів закордонних справ, Ради міністрів оборони і Ради командуючих прикордонними військами країн СНД. У Срібній залі резиденції Президента Казахстану відбулося засідання Ради керівників урядів. Пізніше відбулося спільне пленарне засідання Ради керівників держав та Ради керівників урядів, яке закінчилося підписанням 13-ох угод, спрямованих на інтеграцію в межах СНД.

На закритому засіданні керівників держав ухвалено звернення і меморандум щодо відзначення 50-річчя перемоги у Другій світовій війні та про підтримку миру і стабільности в СНД. В документах сказано, що держави стримуються від втручання у внутрішні справи будь-якої держави. Керівники держав схвалили пропозицію Президента України Л. Кучми вжити заходи для відтворення і збереження наукового простору в рамках СНД, щоб не втратити вже досягнутих успіхів і рухатися вперед.

Українська сторона заявила, що не підписуватиме документів, пов'язаних з колективною безпекою, проте планує взяти участь у праці над ними. Те ж саме заявила і Молдова. Ідею про скоординовану протиповітряну охорону Україна підтримала під умовою врахування існуючих законів. Підтримала Україна також і рішення про основи митних законів, однак із застереженням, що пріоритет все ж мають національні інтереси.

Невирішеними залишилися питання щодо охорони зовнішніх кордонів країн СНД спільними прикордонними військами і питання про затвердження голови Міждержавного економічного комітету (МЕК) Економічного союзу. Концепцію охорони кордонів підтримали тільки чотири країни: Росія, Казахстан, Таджикістан і Киргизстан. Щодо голови МЕК, то це пов'язано з тим, що Яров спочатку погодився очолити комітет, а тепер відмовився. Ці питання будуть вирішуватися на наступній зустрічі керівників держав СНД у травні цього року.

В Аламати завважено велике зацікавлення Україною. На запитання журналістів, чим це можна пояснити, міністер закордонних справ Геннадій Удовенко сказав, що цьому спріяли підписані напередодні в Києві угоди про дружбу і співпрацю з Росією, що зняло напруження в багатьох питаннях.

На пресовій конференції, що відбулася по закінченні зустрічі, на запитання відповіли президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв та голова уряду Росії Віктор Черномирдін. Згідно з повідомленням „Радіо Свобода", президент Росії Борис Єльцин не міг розмовляти і ледве тримався на ногах, оскільки „на нього погано вплинув місцевий клімат".

Н. Назарбаєв сказав, що дуже задоволений становищем України на цій зустрічі, оскільки було розуміння, що незалежність і суверенітет потрібні не заради самих себе, а заради блага народу і що досягти цього можна за допомогою інтеграції. Щоправда, зауважив Назарбаєв, він завжди любитиме Україну, за будь-яких умов і дій, тому, що його доля пов'язана з Україною. В 17-річному віці він потрапив до Дніпродзержинського і Дніпропетровського, проживав там 15-років, вчився, працював, пізніше перейшов на партійну працю. В Україні він став людиною і тому вона йому дорога. Сьогодні ж між ним і Президентом Л. Кучмою повне взаєморозуміння. Адже ж і народові Казахстану свобода дісталася перший раз за 500 років. Отож він з Президентом України не хочуть віддати свободу своїх народів, але вони прагматики і розуміють, що без взаємних постачань економічну кризу не подолати. Їх головною метою є економічний союз, а як жити далі — нехай вирішують нові покоління, сказав Назарбаєв.

(Закінчення на стор. 4)

Розбився новий український літак

Київ (Р. Р.). — Тут 10-го лютого українські радіо і телебачення повідомили, що поблизу летовища в Гостомелі, біля Києва, під час випробувального польоту розбився новий український літак АН-70. Загинули сім членів залоги.

Трагедія сталася в наслідок зіткнення літака з супроводжуючим його літаком АН-72 майже відразу після злету. Літак супроводу також був дуже пошкоджений, але йому все таки вдалося приземлитися.

Як повідомили із служби безпеки польотів Науково-технічного комплексу ім. Антонова, трагедія сталася о 4:30 10-го лютого. Після злету було втрачено радіозв'язок, хоча на борті літака діяло п'ять автоматичних радіостанцій. Літак, що впав на території Бородянського району Київської области, згорів. На місці падіння виявлено глибоку яму, що свідчить, що падіння було вертикальне. „Чорну скриньку" знайдено і тепер зі стрічки знімаються записи для вивчення причин катастрофи.

Об'єднуються міністерства

Київ (Р. Р.). — Президент України Леонід Кучма має намір об'єднати Державний комітет атомової енергетики та Міністерство Енергетики України. На його думку, це дозволить сконцентрувати зусилля і засоби та вирішити проблему створення ядерної інфраструктури в Україні.

Голова Державного комітету атомової енергетики Михайло Уманець не заперечує, що нова структура зможе цілком взяти на себе вирішення проблем ядерного паливного циклю. Якщо працювати в умовах, які існують тепер, то надійне виробництво електроенергії на АЕС буде проблематичним, вважає М. Уманець.

Палестинці вимагають припинити бльокаду автономії

ҐАЗА, ПАЛЕСТИНА. — У понеділок, 13-го лютого, декілька сотень палестинців пройшли вулицями Ґази, протестуючи проти рішення ізраїльського уряду продовжити бльокаду палестинської території.

Вже 24 дні палестинці не мають права в'їхати в Ізраїль до своїх колишніх місць праці. У висліді цієї заборони практично півністю паралізована економіка палестинської автономії. Економісти стверджують, що через ізоляцію кордонів смуга Ґази втрачає щодня 3 міл. дол.

Демонстрацію організувала Генеральна федерація палестинських профспілок. Її керівник Расім аль-Байярі заповнив, що в тому випадку, коли Ізраїль так і не відкриє кордонів, то почнеться „економічна інтифада", тобто нове повстання палестинців, і на цей раз воно буде таким маштабним, що прем'єр Іцак Рабін не дасть собі з ним ради.

Після того, як під час останніх переговорів між І. Рабіном і головою Палестинської визвольної організації Ясіром Арафатом сторони не прийшли до згоди, палестинський лідер попросив підтримки від державного Департаменту ЗСА. З цього приводу амбасадор Ізраїля у Вашінгтоні Ітамар Рабінович сказав у розмові з журналістами, що відкриття кордонів є можливе тільки тоді, коли влада палестинської автономії „засвідчить рішучість і послідовність у боротьбі з мусульманськими терористами".

А тим часом того ж дня, в понеділок, арабські фундаменталісти вбили ще одного громадянина Ізраїля, водія таксівки.

Появилося нове видання

Джерзі Сіті,Н.Дж. — На полицях книжкових крамниць ЗСА і Канади появилося нове видання, чепурна 160 сторінкова книжка авторства Івана Буртика „Тернистий шлях Другої Дивізії УНА". У книжці зазначено, що здійснено її появу накладом Об'єднання Вояків і Приятелів Другої Дивізії УНА, Ню Йорк - Кліфтон 1994.

Книжка має 11 розділів, починаючи від вступного слова до висновків, сторінку з відзнаками Другої Дивізії УНА, три портрети та світлини причетні до описаних в книжці подій. Завданням книжки є „ознайомити читача з подіями того часу, як і чому постала Українська Національна Армія, які були її цілі та що вона осягнула". Безумовно видання буде корисним не тільки для пересічного читача, але в першу чергу для майбутніх істориків, які досліджуватимуть події того часу.

Книжка коштує 10 дол. і можна її купити в крамниці „Сурма", 11 East 7th St., New York, N.Y. 10003, або пишучи до : W.Waskiw, 137 Richelieu Terr., Newark, N.J. 07106.

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ СЕМИТИЖНЕВОГО головування республіканців у вирішуванні багатьох законопроєктів і змін у Палаті Репрезентантів, на дорозі до їх здійснень починають виринати непередбачені перешкоди, які вже дуже рішучо впливають на дальші здійснення республіканського пляну „Контракт з Америкою". Одною із перших познак — це застій із схваленням у Сенаті конституційної поправки, щодо збалансовання державного бюджету. Аналітики твердять, що республіканці в Сенаті не здобудуть потрібних для схвалення двох третіх голосів, хібащо погодяться на виключення фонду Соціяльного забезпечення з обрахунків збалансовання державного бюджету.

ЗАПРОПОНОВАНА ПРЕЗИДЕНТОМ Биллом Клінтоном кандидатура д-ра Генрі Фостера, мол., на становище генерального лікаря ЗСА ,з дня на день стає більш загроженою. Найперше були неточності у виявленні кількости ним переведених абортів, а дальше виникло ще й питання про ним переведені стерилізаційні операції у ментально хворих жінок. Все це помилки Білого Дому, що до них навіть признався шеф штабу Білого Дому Ліон Панетта. З уваги на всі ці неточності багато республіканців і також демократів виступають проти його кандидатури, але Білий Дім і Президент особисто вирішили дальше підтримувати свого кандидата.

КЕРІВНИК СЕНАТСЬКОЇ більшости Баб Дол, є одним із перших і найбільш поважних кандидатів здобути номінацію Республіканської партії на право змагатися у президентських виборах 1996 року.Одначе вже сьогодні починають із усіх боків виринати питання чи він після трьох спроб, перша у 1976 році з тодішним президентом Джеральдом Фордом, а опісля особисто у 1980 і 1988 роках, є спроможний це зробити. Треба сказати, що багато хто уважає Дола можливим кандидатом, бо вірять,що він багато навчився з попередніх помилок.Сам Дол хоче, щоб у його кандидатурі громадяни вбачали людину, яка заслужила собі на право кандидувати.

У НЕДІЛЮ, 12-ГО ЛЮТОГО, президент Билл Клінтон зустрівся у Вашінгтоні з міністрами закордонних справ Єгипту, Ізраїля та Йорданії, а також з високопоставленим палестинським дипломатом. Все це для того, щоб зрушити з місця перервані терористичними діями мирові переговори на Близькому Сході. З обіцянкою палестинського керівництва ужити нових посилених засобів у ліквідуванні тероризму, Ізраїль і палестинці договорились про зорганізування індустріяльної зони на західньому березі ріки Йордан і в смузі Ґази, щоб забезпечити палестинців працею.Крім того рішено підписати нову угоду про присутність ізраїльського війська на західньому побережі, щоб могти перевести заплановані вибори.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ ВІДОМОЇ судової розправи у Лос Анджелесі, над О.Джей Сімпсоном за вбивство його колишньої дружини Нікол Сімпсон і її молодого приятеля Рональда Ґолдмана у неділю, 12-го лютого, відбула кількагодинні оглядини місця вбивства. Крім того оглянули і посілість оскарженого. На оглядинах були також прокуратори, адвокати обороні підсудного і суддя Ленс Іто, який головує на згаданій розправі,та оскарженний О.Джей Сімпсон, який вперше від ув'язнення в червні 1994 року був у своїй хаті. Прокуратура уважала ці оглядини дуже важливими, бо на їх думку це дасть лаві присяжних краще розуміння здійсненого злочину в такому обмеженому просторі.

РОСІЯ МОЖЕ НЕ ДІСТАТИ ДОПОМОГИ

Вашінгтон. — Намір президента Билла Клінтона надати Москві невідкладну фінансову допомогу в сумі 263 міл. дол. не дістав підтримки серед членів фінансової підкомісії Сенату.

Обговорюючи пропозицію президента, сенатори висловили певність, що збройна агресія росіян проти чеченського народу дає всі підстави відмовити Москві в допомозі. Крім того, в теперішній Росії найбільший вплив мають прокомуністичні і шовіністичні партії, а вони активно гальмують проведення ринкових реформ.

Сенатор-республіканець Джессі Гелмс запропонував відмінусувати від названої Президентом суми 200 міл. дол. Це якраз ті гроші, котрі Москва платить Кубі, тримаючи на її території свою розвідувальну антиамериканську станцію.

Проти допомоги Москві виступив також голова підкомісії Мич МекКоннел. На його думку, перш ніж надавати Єльцинові допомогу, треба заручитися гарантіями, що московський уряд буде більш рішуче впроваджувати радикальні ринкові реформи.

Навіть заступник державного секретаря Стровб Толбатт, якого закордонні спостерігачі, зокрема українські, небезпідставно звинувачували у проросійській політичній орієнтації, признав, що фінансова допомога Москві нерідко не дає ніяких позитивних вислідів, та ще й служить збільшенню корупції. Щодо війни Росії проти чеченського народу, то С. Толбатт применшив її можливі вислідки, заповнивши, нібито агресія російської армії не є загрозою для російської демократії.

ХАРКІВ. — Перший заступник голови Харківської Обласної Ради Володимир Байбиков передбачає, що в області цього року зупиниться чимало підприємств і дуже зросте число безробітних. На думку Байбикова, держава практично відмежувалася від своєї власности, залишивши її напризволяще і промислова продукція области стала неконкурентноздатною навіть на ринку Росії, де на неї завжди був попит. Значно зменшилися доходи населення, ускладнилася криміногенна ситуація, а кількість населення в області зменшилася на 38,600 осіб у наслідок зменшення народжуваности і зросту смертности.

У СВІТІ

В МОҐАДІШУ, сомалійській столиці, відбулися перші масові демонстрації протесту проти призначеного на 31-ше березня виведення з країни миротворчого контингенту ООН. Мирні громадяни Сомалії здають собі справу з того, що відхід „голубих шоломів" неминуче спричинить нову хвилю насильства. Вже тепер у Моґадішу панує хаос, вдень і вночі тут стріляниу. В кінці минулого тижня одна з численних бандитських груп вбила італійського тележурналіста Марсельо Пальмізано. Він став 130-им чужинцем, застріленим за роки внутрішнього сомалійського конфлікту.

БЕЗВИСЛІДНО закінчилася чергова тура переговорів між прем'єр-міністром Ізраїля Іцаком Рабіном і лідером палестинців Ясіром Арафатом про розвиток палестинської автономії на західному березі Йордану і в смузі Ґази. І. Рабін гострим тоном сказав Я. Арафатові, що після терористичної акції 22-го січня ц. р., коли палестинські екстремісти вбили 21 ізраїльтянина, він категорично відмовляється допустити арабів зі західного берега на працю в Ізраїль. І. Рабін підкреслив, що за цей п'ять місяців існування палестинської автономії її правні органи не притягнули до кримінальної відповідальности жодного арабського терориста. Я. Арафат заскарживсвоє розчарування переговорами в той спосіб, що відмовився взяти участь у спільній з І. Рабіном пресовій конференції.

АВСТРІЯ офіційно приєдналася до програми НАТО „Партнерство для миру". Понад 40 років дотримуючись принципу невтралітету, Відень ще й тепер не поспішає до активної співпраці з Північно-атлантичним оборонним союзом у військовій ділянці. Участь австрійців у програмі обмежиться до гуманітарних акцій. Між іншим, Австрія має намір у більшій мірі, ніж дотепер, допомагати колишнім комуністичним країнам Центральної і Східньої Европи на перехідному відтинку їхнього розвитку.

МОСКВА остерегла естонців, щоб вони не сміли виявляти солідарність з боротьбою чеченського народу на незалежність. Цими днями представники російської влади викликали естонського амбасадора у міністерство закордонних справ Росії і вручили йому ноту протесту у зв'язку з тим, що парлямент Естонії прийняв декларацію під назвою „Про здійснення права чеченського народу на самовизначення". В російській ноті підкреслюється, що естонський уряд, ставши на бік Чечні, „втручається у внутрішні справи Російської Федерації, а це негативно позначиться на російсько-естонських взаєминах".

ТИХООКЕНСЬКА фльота Росії готується скинути в Японське море 600 тонн старих бомб і артилерійських стрільн. Коментуючи цей намір, експерт у ділянці екології, член-кореспондент російської Академії наук Алєксєй Аблоков сказав: „Будь-яке скидання бойових набоїв у море є протизаконною акцією, яка суперечить існуючому в Росії законові про охорону довкілля". Тим часом начальник пресової служби Тихоокеанської фльоти Віктор Рижков ствердив, що „затоплення набоїв у Японському морі є пляновим заходом і цей захід здійсниться, не зважаючи на галас деяких російських і японських газет".

ФРАНЦУЗЬКА письменниця зі світовим ім'ям Франсуа Саган вже другий раз сіла на лаву підсудних. Її звинувачують у розповсюдженні і вживанні наркотиків. Разом з нею до цієї справи причетні кільканадцять представників паризької богеми, в тому числі письменник П'єр Пальмад, відомі журналісти та артисти, всього 28 осіб. Перший раз Ф. Саган була покарана шестимісячним тюремним ув'язненням і грошовою карою на суму 10,000 франків. Вже після того вона в інтерв'ю для газети „Лє Монд" обстоювала „право людини на самознищення".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Кандидати на президента

Ден Квейл, віцепрезидент за президентури Джорджа Буша, який проголосив недавно, що він кандидуватиме у президентських виборах у листопаді наступного року, несподівано заявив минулого вівтірка, що кандидувати не буде. Хоча в міжчасі поважно хворів і перейшов операцію, нічого про свій стан здоров'я не згадав, висловив теж думку, що міг би зібрати 20-мільйоновий виборчий фонд.

Ден Квейл, колишній сенатор із стейту Індіяна, має лише 48 років і мав би поважні шанси виграти у виборах, кандидуючи під гаслом збереження моралі у родині та громадсько-політичному житті.

Це суто американський дивогляд, що справа президентських кандидатів реалізується вже на півтора року перед виборами та що кожний кандидат мусить вже перед виборами журитися, звідки він візьме фонди.

Ніде у світі такого нема. В Америці найкраща людина — високоосвічена, без мультимільйонового виборчого фонду не має шансів навіть думати про участь у виборах.

Тепер склалася в Америці ситуація, що кандидат формату Квейла має всі шанси виграти. Але нема вигри без роз'їздів по всіх стейтах між двома океанами, постійної пропаґанди у засобах масової інформації. Ситуація в Америці виглядає тепер, що не треба 20 мільйонів, щоб перемогти Билла Клінтона, дарма що сам він певний, що не матиме труднощів, щоб виграти вибори на другу каденцію. Не хочуть кандидувати ані найбільш популярні Ден Квейл, Квомо чи будь-котрий інший. Не квапиться кандидувати і Кемп, бо здають собі справу, в якому стані Клінтон залишає Америку. Економічна ситуація хоч і непогана, міжнародний престиж Америки впав до найнижчого ступеня і в самій Америці треба реорганізувати ввесь керівний державний апарат. Перестав грати давню ролю Пентаґон, зате протеґованими стали гомосексуалісти і аборти. Найважнішим кандидатом є Роберт Дол, голова республіканської більшости в Сенаті.

Кожний американський хлопчина мріє стати Президентом і кожна дівчинка мріє про титул „Першої лейди". Але такі відповідальні державні діячі, як Ден Квейл, Кемп чи губернатор стейту Ню Джерзі Крістін Тодд-Вітман свідомі обов'язків та історичної відповідальности мешканців Білого Дому.

Республіканська партія розпоряджає великим людським капіталом. До листопада наступного року ще далеко, ще можуть виринути нові прізвища і ще можуть передумати своє рішення Квейл чи Кемп. Роберт Дол ще не рішився, він має вже 71 рік. Люди у тому віці подвійно обережні. Почав вже кампанію республіканський сенатор з Тексасу Фил Ґрем.

Сірій людині трудно вжитися у психіку і шлях думання таких діячів, які досягнули вже становища американського Сенату, є дуже заможними та думають і діють іншими категоріями. Це стосується, наприклад, такої діячки, як сучасний губернатор стейту Ню Джерзі. Як тільки появилися на телевізійних екранах коментарі і здогади, що Крістін Вітман сягатиме про мандат спершу віцепрезидента і після чотирьох років кандидуватиме на пост президента — негайно проголосила, що вона не закінчила своєї праці у стейті Ню Джерзі і про ніяке інше становище не думає.

Президентські вибори у наступному році матимуть історичне значення для Америки і всього вільного світу, бо будуть вибирати нового президента, який не діятиме зикзаками і щораз іншими рішеннями, а йтиме з відомою всім лінією, керуючися потребою вибирати членів Уряду за їх кваліфікаціями, а не тому, що були колись університетськими колеґами Президента.

Цікавий час, але і дуже ризиковний, щоби бавитися у політичного ворожбита. Вирішує не прізвище, а його світогляд, його приготування до стану Президента і почуття його відповідальности. Маленький приклад з останніх днів. Президент Клінтон вирішив був включитися у затяжний конфлікт власників дружин бейзболу і робітничою спілкою гравців. Боб Дол рішуче відкинув таке рішення і таку посередницьку ролю. Це не є справа, якою повинен займатися Конґрес і Президент.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Петро Грицак

50-ЛІТТЯ ЯЛТИ

II

Так, отже, під впливом свого оточення та взагалі тодішньої американської політики, яка хотіла бачити серед альянтів самі тільки найкращі прикмети, ідея „чотирьох поліціянтів" мала бути компромісом між Вілсонською демократією (де був натиск на самовизначення народів) та старою ідеєю „рівноваги сил". Була це ідея, як виявилося, дуже наївна, бо не брала до уваги кровожерних інстинктів російського імперіялізму, фактичного стану, в якому тоді перебував Китай, та занепаду вітальних сил Британської імперії. Тому, практично, ідея „чотирьох поліціянтів" редукувалася до двовладдя двох потуг — Америки і СССР, для допомоги яких мала бути створена нова організація — Організація Об'єднаних Націй як наступник колишньої Ліґи Націй.

Другим важливим учасником Ялтинської конференції був В. Черчіл, який виявився досить добрим провідником під час війни як прем'єр-міністер. Тепер відомо, що коли зрезиґнував Чемберлен у травні 1940 року, прем'єром мав стати Галіфакс, але через збіг обставин ним вийшов В. Черчіл, відомий перед тим як войовничий ексцентрик, дивак та як людина, що любить заглядати до чарки. Пропаґував він у той час ідею рівноваги сил та компромісу з СССР. Мав велике уподобання до ризиковних і неконвенціональних потягнень — як „килимове" бомбардування німецьких міст, та до намагання прискорити кінець війни при помочі організаційного руху опору й повстань на окупованих територіях. Для українців це відзначилося дуже неґативно тим, що підтримувана Англією польська т. зв. Армія Крайова давалася особливо в знаки українцям, які жили в Перемищині, на Посянні, Холмщині та Підляшші. Озброєні підпільні рухи створили атмосферу хаосу й безправ'я у країнах, де вони появилися під час окупації, яка продовжувалася також після „визволення" на довгі роки. Як позитивне треба все таки зарахувати Черчілеві і признати, що він мав правильні погляди на ролю одного із „чотирьох поліціянтів", а саме Китаю, який був чомусь улюбленцем американських ліберальних кіл. Справа Китаю, як пізнішого перманентного члена Ради Безпеки із правом вето, довела до ряду клопотів на міжнародній арені та ще й нині не є цілком задовільно полагоджена.

Врешті, може найважнішим учасником Ялтинської конференції був Й. Сталін, бо він був єдиний із трьох головних особистостей, що залишився ще 8 років при владі. Тепер він відомий у цілому світі й у власному краї, як тиран і злочинець, але під час конференції його трактували як великого державного мужа, добрягу „вуйка Джо". Всі старалися догодити Сталінові, як тільки могли, бо все таки боялися, що він може укласти сепаратний мир з Гітлером. Тому Рузвелт і його дорадники воліли думати, що сам Сталін є поміркованою, порядною людиною. Не він, а його оточення відповідальне за всі ексцеси большевизму та „атавістичні" російські націоналістичні потягнення, як анексія частини Польщі, Финляндії і балтійських країн. Тому Рузвелт просив Сталіна, щоб той віддав Польщі Львів і Дрогобич, на що Сталін не погодився. Все ж таки дійшло до згоди щодо віддання для Польщі німецьких земель на заході, а також виселення німців з тих територій і зі Судетів, у колишній Чехо-Словаччині. От тобі правдиві „bleeding-heart liberals", дійсні гуманісти! Для колишніх громадян СССР приписано, на спеціяльні вимоги Сталіна, примусову репатріяцію. Цю вимогу альянти почали інтерпретувати як директиву для „репатріяції" навіть старих еміґрантів із колишньої царської Росії. Особливо тут понисувалися чомусь англійці, може через діяльність російських шпигунів у їхній дипломатичній службі (як Бирґес і Маклін) і розвідці (Філбі).

(Закінчення буде)

Євген Іванків

КНИЖКА ПАПИ ПРО НАДІЮ

Crossing the Threshold of Hope — by His Holiness John Paul II, Alfred A. Knopf, New York, 1994.

II

Серед різних папських титулів згадує також титул „Слуга Божих слуг" („Servus servorum Dei"), прийнятий Папою Григорієм Великим у VI столітті. Але чомусь не розвиває цієї ідеї папського служіння. А це дуже важливе. Нам здається, що коли Папа має відіграти якусь велику ролю в історії Церкви і людства, то це станеться не через примат влади, авторитету і послуху, але через примат служіння, любови і покори. Цього якраз вимагав Ісус Христос від своїх апостолів, коли повчав їх: „Ви знаєте, що владики народів панують над ними, а вельможі їх тиснуть. Не так буде між вами, але хто великим із вас хоче бути, — хай буде слугою він вам. А хто з вас бути першим бажає, — нехай буде він вам за раба. Так само й Син Людський прийшов не на те, щоб служити Йому, але щоб послужити й життя своє дати на викуп за багатьох" (Мат. 20; 20-28).

У центрі папської уваги знаходиться на першому місці Католицька Церква та її доля в майбутньому. Папу турбує той факт, що в 2000 році католики становитимуть релігійну меншість у світі, що мусулмани перевищать їх своєю кількістю. Папа старається не робити з цього великої проблеми, бо важливою є не кількість, але якість (стор. 101).

Все ж таки Папа Іван Павло II вірить і надіється, що перед Церквою відкриваються нові горизонти в Азії і Африці (стор. 111, 112), між народами незіпсованими ще західньою цивілізацією. Вважає себе неначе вибранцем Божого Провидіння, який має промостити шлях Церкві у цей новий світ на початку 3-го тисячоліття. Можна відчути, чи навіть між рядками вичитати, що цей заголовок книжки „Переступаючи поріг надії" відноситься в першій мірі до Папи, що це він має переступити з надією поріг 3-го тисячоліття і ввести туди свою Церкву.

Папа добре розуміє всі труднощі, зв'язані з поширенням Католицької Церкви в Африці і Азії з огляду на різниці в культурі, психіці, релігійній ментальності тощо (стор. 79). Признає, що в Азії тільки дуже малий відсоток населення вірить у Христа. Цікаво, що тут ні словечком не згадано, що ці неуспіхи можна пояснити невідповідними засобами християнізації східніх азійських народів. Християнську віру приносили їм західні місіонери в західньому обряді, із західніми релігійними традиціями і західньою ментальністю, і все це було тим народам чимсь цілковито чужим. Дуже дивує нас, що Папа нічого не згадує тут про великі можливості для Східньої Церкви в місіонерській праці серед азійських народів, яким східньохристиянська Літурґія, містика, контемплятивно-молитовна настанова багато більше відповідатиме, ніж західні форми побожности.

Та не тільки те! З цілого змісту книжки виходить, що коли Папа говорить про Вселенську Церкву, то має на думці виключно західню частину цієї ж Церкви, Східню ж Церкву (чи то Православну, чи Греко-Католицьку) майже цілковито іґнорує, для східнього християнства не знаходить ніякого місця у своїх далекойдучих плянах.

(Закінчення буде)

Володимир Сушко

ДЕЩО ПРО СУЧАСНІ ЛІСИ УКРАЇНИ

Згідно зі законом України про охорону навколишнього природного середовища (стаття 25), Міністерство охорони навколишнього природного середовища України зібрало в 1992 році, при співпраці інших державних і наукових чинників, і подало Верховній Раді України для її інформації систематизовані офіційні дані про сучасний стан ресурсів в Україні у світлі екологічної дійсности, яка тепер існує, і про проблеми, зумовлені тією дійсністю. Цей звіт носить назву „Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні" і охоплює 155 сторінок густого друку, включно з таблицями.

Недавно я мав нагоду ознайомитися з тією книжкою. Мене, зокрема, цікавили дані про стан лісів, бо Україна за лісовими ресурсами належить до лісодефіцитних країн. Значну частину інформацій з тієї праці використовую у цій статті.

Площа лісів в Україні за станом на 1988 рік охоплює 14.3 відсотка загальної території країни. Знавці лісового господарства вважають, що дана країна, аби вона могла бути самодостатньою на лісові ресурси, повинна мати щонайменше 35 відсотків території, вкритої лісом. Сучасна лісистість України є, отже, далеко позаду цього мінімального показника. Вона є значно нижча, ніж у наших сусідів. Румунія, наприклад, має 26, Польща — 28, Німеччина — 30, Білорусь — 35 відсотків території, покритої лісом.

Доцільно тут додати, що під лісовими ресурсами треба розуміти не лише запаси деревини, але й інші природні ресурси, що їх постачає ліс як технічні, харчові і лікарські, а також і корисні природні властивості лісу — водоохоронні, захисні, кліматореґулюючі, санітарно-гіґієнічні, оздоровчі тощо.

„Географічна енциклопедія України", т. 2, стор. 279 (Київ, 1990), подає, що відомості про ліси, їхній стан, використання тощо зібрані у т. зв. лісовому кадастрі. Лісовий кадастр — це, іншими словами, систематизовані зведення усіх обстежень лісів. Його було впроваджено перший раз в усіх республіках колишнього Совєтського Союзу в 1986 р. Лісовий кадастр служить необхідним допоміжним чинником для раціонального ведення лісового господарства й ефективного користування лісами.

Згідно з кадастром з 1986 року, всі ліси колишнього СССР були поділені за їхнім народногосподарським значенням на три групи: 1) ліси захисні, природоохоронні, санітарно-гіґієнічні (туди ввійшли теж ліси державних заповідників), 2) ліси населених промислових районів, які мають обмежене експлуатаційне значення, 3) ліси промислового значення лісистих районів. Ліси України були зачислені до перших двох груп. Міністерство охорони довкілля у згаданій його доповіді подає, що ліси України і надалі залишаються у тих двох групах. Нині ліси першої групи, себто захисні ліси, становлять 51 відсоток загальної площі України. Заготівля деревини з тієї групи є обмежена лише до санітарних та інших рубок догляду за лісом. Отже, якщо йдеться про реальні можливості постачання дерева, то основним джерелом його лишаються ліси другої групи. Вони, на жаль, не є спроможні покрити сьогоднішніх запотребувань України на дерево і папір. Тому Україна мусить імпортувати майже 70 відсотків потрібного їй дерева з інших країн, у більшості з Росії.

Загальна площа всіх лісів України становить 9,942,000 гетарів. Це є т. зв. лісовий фонд України. За власністю, згідно з існуючим законодавством України, 72.2 відсотка з них є під зарядом державних органів лісового господарства України, 19 відсотків належить колгоспам, 4.7 відс. — радгоспам і 4.1 відс. — іншим інституціям.

Слід навести деякі дані про розміщення лісів на території України і їхній стан.

Ліси розміщені дуже нерівномірно. Найбільша концентрація їх є в українських Карпатах — 40 відс., на Поліссі вони охоплюють 29 відс. всієї площі цього реґіону, в Лісостепу — 14 відс., у Криму — 10 відс. До найбільш лісистих областей належать Закарпатська, Івано-Франківська, Рівненська, Житомирська, Волинська і Чернівецька. Найменше лісів у степових областях, приміром, у Запорізькій області вони займають лише 1.3 відс. території.

Цей рівень лісистости та нерівномірність розміщення лісів є наслідком різних природних умов України, а ще більше впливу господарської діяльности людини. Давніше було набагато більше лісів в Україні. Відомо, що за княжої доби українське Полісся було майже суцільно вкрите лісом. Теж набагато більше лісів було у лісостепу. Ще в XVII ст. на Правобережжі лісові масиви лісостепу простягалися від Дністра до середньої течії Південного Бугу і Росі. Ті ліси становили тоді непрохідну стіну від степу і за нею хоронилися наші предки перед степовими кочовиками. Тому і звали їх „засіками". Нині по них і сліду немає.

Вирубування лісів продовжувалося у XVIII і XIX століттях. „Географічна енциклопедія України" подає, що лише протягом 1814—1914 рр. площа лісів на Україні зменшилася на 30.5 відс. Це нищення лісів продовжувалося і за совєтів. Воно, зокрема, було дуже інтенсивне у 1950–1960-их роках. Ще свіжим у пам'яті є варварське вирубування цілих лісових масивів Волині, Полісся і в карпатських областях України. „Норма" вирубування була у чотири і більше разів вищою за максимально допустиму норму рубки. Пустошення лісу в Карпатах довело до того, що цілі гірські хребти раптом почали світити голизною. Зокрема причинився до того стану сумної слави московський бюрократ Ворчіцев, який у 1950-их роках був головою деревопостачального тресту. В нагороду за перевиконання „норми" Москва була затвердила його міністром деревообробної промисловости УССР. Зсуви землі і раптові повені, спричинені усуненням лісів на узбіччях гір, ще і нині приносять нещастя населенню.

Тож і не дивно, що структура сучасних лісів в Україні є незадовільна. За віковим складом 82 відсотки лісів — це молодняки та середньовікові деревостани. Площа пристигаючих деревостанів становить лише 11 відс., а спілих є ще менше — всього 7 відс. Такий стан у лісах державних органів лісового господарства України. У колгоспних лісах ситуація ще більш незадовільна, бо тут здебільшого не лише не виконують необхідних робіт щодо охорони лісів, але часто допускають і далі безсистемні вируби дерева, що, в свою чергу, приводить до дальшого виснаження запасів дерева.

В останні 20 років, починаючи від 1971 року, лісокористування у державних лісах лісового господарства України здійснюється в межах розрахункової лісосіки. Згідно з даними Міністерства охорони довкілля, затверджена на 1992 рік розрахункова лісосіка виносила 5,215,000 кубічних метрів. На думку цього міністерства, на сьогодні це є максимально допустима кількість. Враховуючи некорисну вікову структуру лісів і велике значення, що його вони відіграють у стабілізації екологічної ситуації України, це Міністерство остерігає, що будь-яке збільшення цієї лісосіки недопустиме на найближчі десятиріччя.

На незадовільний стан лісів в Україні впливає і ряд інших причин, зумовлених людиною.

Значні лісові насадження, що їх створено в останні десятиліття, здебільша знаходяться на території високого навантаження промислових об'єктів. У висліді, як подає Міністерство охорони довкілля, всі ті насадження терплять від неґативного впливу промислових викидів в атмосферу. Тільки у 1981—1991 роках загинуло 2,500 га лісових насаджень, які є подалі — на відстані до 14 км від джерел забруднень.

Значно погіршила екологічну ситуацію України найбільша у світі нуклеарна катастрофа на Чорнобильській АЕС, що сталася в 1986 році, і яка засягнула великі території України. Про згубні для людини і природи наслідки цього радіоактивного забруднення писалося вже не один раз у пресі. Григорій Коваль, який є керівником центру екологічних проблем нуклеарної енерґетики АН України, пише в українському екологічному віснику „Ойкумена" (ч.4, 1992), що від цього радіоактивного забруднення найбільше потерпіли лісові масиви, бо ліси мають високу здатність затримувати радіонукліди, крім того, там практично неможливо проводити дезактивацію. Економічна шкода, спричинена Чорнобильською катастрофою, є величезна. Відпала на довгий час велика сировинна база деревини, дикорослих ягід, грибів і лікарського

(Закінчення на стор. 3)

Аркадія Оленська-Петришин

Фонд сприяння розвитку мистецтва Л. Кравчука

Критичний стан культури є безумовно одним із турбуючих аспектів сучасної України. У цьому переконаний колишній Президент Леонід Кравчук, який недавно відвідав Америку і він вважає, що мистецтво найбільш терпить в переході до ринкової економіки. Щоб запобігти цій ситуації, він створив Фонд Сприяння Розвитку Мистецтва України.

Одним із завдань цього фонду є ознайомити громадян України (зокрема в південносхідніх облястях) з їхньою мистецькою спадщиною. Поширення знання про українську культуру є одним із найважливіших засобів поборювання русифікації, яка ще дальше продовжується. Як загально відомо, в інтересі імперського режиму було затримувати українську культуру на провінційному, найчастіше етнографічному, рівні, натомість все, що приходило з Росії вважалося „вищою культурою". З історії знаємо, що найбільші цінності України, а також найкращі її таланти забирали до Росії, де була нагода здобути вищу освіту й де були розвинуті мистецькі середовища.

Таким чином, в ділянці образотворчости, наприклад, велика частина української спадщини, включно з археологічними цінностями, іконами, як і творами окремих мистців, знаходиться в Росії і трактується як атрибут російської культури. Те, що залишилося в Україні, є, у великій більшості, ще дальше у фондах і архівах або в невідомих приватних колекціях і недоступне для населення, яке і далі так мало ознайомлене із своєю спадщиною. (Як приклад треба тільки пригадати безліч цінностей у Фондах Олеського замку).

Дуже потрібні гроші не тільки на реставрацію і оформлення таких експонатів на виставки, але й на ремонти виставочних і переховних приміщень, які ще не готові для таких функцій. Тут можна згадати національні музеї в Києві і Львові, які будуть сповняти важливу ролю з приростом туризму, та які, однак, ще потребують великої реставраційної праці. Підтримка вже існуючих виставочних приміщень важлива ще й тому, що через брак фондів, музеї віддають у винайм частину своїх приміщень, що знижує загальний рівень виставок.

Ще одне завдання фонду, згідно із Президентом Кравчуком, — це допомагати окремим працівникам культури, але це завдання виявляється надто складним, бо таких працівників є безліч. Сам Президент признає, що на це потібні надто великі фонди. Все ж треба взяти до уваги, що це люди, які не були приготовані на ринкові зміни, які втратили допомогу Уряду, і тепер знаходяться без нічого, не знають прямо, як вийти з критичної ситуації. Фонд вже допомагає потребуючим працівникам культури, а також деяким інституціям, як от „Літературній Україні", яка дуже потребує підтримки з виданням часопису. Треба згадати, однак, що деякі мистці вже знаходять способи вижити в ринковій економіці і кращі з них викладають в освітніх установах, працюють у видавництвах та дістають підтримку від підприємств України.

Не зважаючи на кризову ситуацію української культури, треба відзначити, що в театрах України, а також у концертових залях, відбувається дуже багато імпрез, а виставочних приміщення можна побачити дуже багато виставок. Минулого літа в Києві декілька разів на тиждень відбувалися відкриття нових виставок.

Дивним є, однак, що в такій пожвавленій мистецькій діяльності ще бракує справжнього культурного середовища, де, наприклад, була б жвава виміна думок про мистецтво, що сприяло б поглибленню розуміння культури взагалі. Відчувається брак внутрішньої потреби про мистецтво.

Таке культурне середовище, мабуть, важко здійснити без інформації про мистецькі події в пресі. Це особливо турбуюче, беручи до уваги кількість літературознавців, мистецтвознавців та музикологів, які повинні цікавитися сучасним станом української культури, коментувати про важливіші культурні процеси в пресі і таким чином впливати на покращання загального рівня свідомости про мистецтво. Крім того, потрібна хроніка мистецького життя, бо в багатьох випадках зацікавлені особи дізнаються про мистецькі події від знайомих. При відсутності (в більшості випадків) каталогів, важливим було б зберегти пам'ять про такі події хоч у пресі.

В програмі фонду президента Кравчука є також допомога талановитій молоді та реставровування зруйнованих історичних споруд, як, наприклад, відбудова Михайлівського собору в Києві.

Наведені думки тільки натякають на велику кількість проблем культурного життя України і на потребу допомогти вже існуючим і майбутнім починам. Деякі відгуки з діяспори на фонд Президента Кравчука вже є, але їх потрібно багато більше. Є вже встановлені кредитові конта, на які можна висилати гроші.

В розмові з Президентом Кравчуком я почула його особисту запоруку, що зібрані фонди будуть використані виключно на культурні цілі.

Одною збіркою займається Комітет Допомоги Україні центрального Ню Джерзі і він вже відкрив конто під назвою: Fund to Support the Arts in Ukrawne, Acct. #5667, Ukrainian Orthodox Federal Credit Union, Main Street, South Bound Brook, N.J. 08880; tel.: (908) 469-9085.

Дещо про сучасні ліси України...

(Закінчення зі стор. 2)

значення рослин. Ця шкода, зазначає Міністерство охорони довкілля у своїй доповіді, може бути компенсована лише за рахунок створення штучних плянтацій на екологічно чистих землях.

Щороку виникає в Україні близько 1,900 лісових пожеж, при чому 97 відс. з них є з вини місцевого населення. Наслідки тих пожеж є, зокрема, дуже дошкульні на півдні і сході України. В останні десятиліття було створено на сухих піщаних ґрунтах десятки тисяч гектарів лісових культур. 48 відс. тих культур становлять соснові насадження. Вік цієї сосни нині є між 15 і 30 роками і в тому віці вона дуже швидко згоряє.

У зв'язку з незадовільним екологічним станом важливим є питання збільшення рівня озелененности густонаселених міст. Лісопарки, сквери з насадженими деревами і кущами, як і зелені кільця довкруги міст, відіграють у житті мешканців тих міст величезну санітарно-гіґієнічну і оздоровчу ролю. Було вже створено зелені кільця довкруги таких промислових міст як Дніпропетровське, Луганське, Донецьке і Запоріжжя. Міністерство охорони природи стверджує у своїй доповіді, що, на жаль, багато з тих озеленень є нині в стані занедбання і вони потребують докорінного поліпшення. Рівно ж треба поширити цю програму на інші міста.

Ціла доповідь Міністерства охорони довкілля про лісові й інші ресурси України і їхній стан є пройнята турботою про майбутнє. Ця турбота передається кожному, хто ознайомиться з тією доповіддю. Зберегти багатостраждальну, але і благословенну землю українську від дальшого безжалісного і бездумного знищення — це і є завданням сучасного і найближчих майбутніх поколінь України.

У „Сердечників" з'являється надія

Таку вістку подав часопис для жіноцтва „Галичанка" (минулог літа) з нагоди можливости перевезення хірурґічного обладнання для Львівської обласної клінічної лікарні, яке вперше вможливить переведення аортно-коронарного шунтування (т. зв. байпесс,) для хворих на серцеву недугу. Це обладнання подарував Шейдісайд шпиталь у Піттсбурґу, ЗСА, а його вартість є понад 250,000 дол.

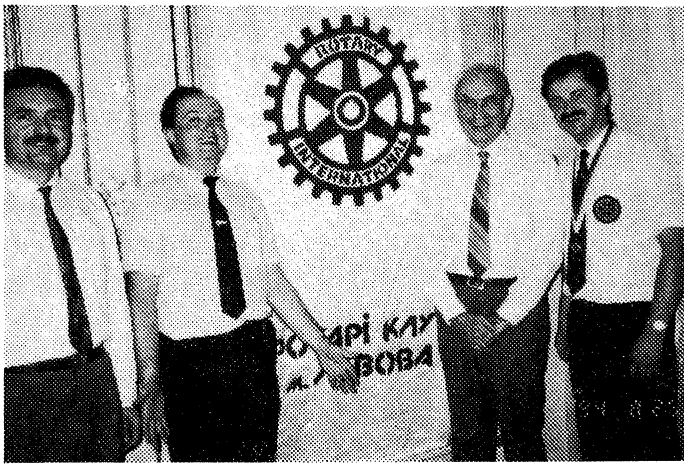
Ініціятива цього проєкту виникла у Клюбі Ротарі у Львові, а його тодішній голова Мирослав Гаврилів домовився із роторіянцями із клюбу у Норвін, коло Піттсбурґу, і вони спонзорували перше стажування кардіохірурга Олеся Лемішка у Шейдісайд лікарні у 1993 році. Під час його відвідин Піттсбурґу д-р Лемішко узгіднив із американським кардіологом, д-ром Майклом Куліґом (його батьки є хорватського походження), з управою Ротарі у Норвін, Па., (президент Денні Діфендерфер) та із головою Тристейтового Комітету Допомоги Дітям Чорнобиля у Піттсбурґу, інж. Сидором Тим'яком, проєкт згаданої програми.

Відтак на весну 1994 року д-р Куліґ відвідав на власний кошт Львівську обласну клініку, оглянув її медичне влаштування і спільно із головним лікарем, д-ром Богданом Федаком, проф М. Лобою, який завідує катедрою шпитальної хірургії Львівського Державного Медичного Інституту, д-ром О. Лемішком підписали програму перевезення, інсталяції та навчання вжитку цього обладнання. Цей проєкт назвали „Коронарі", а його координатором призначено д-ра О. Лемішка.

Зліва:Д. Діфендерфер і Дж. Миррі (ротаріянці), М. Комічак, д-р М. Куліґ, С. Тим'як, Дж. МІлаза (ротаріянець) — стоять перед упакованим інструментом.

На прохання д-ра Лемішка Тристейтовий КДДЧ у Піттсбурґу вирішив допомогти у пересилці та в інсталяції цього медичного обладнання. Ще у грудні 1993 року С. Тим'як подарував для проєкту комп'ютерне обладнання, а під час відвідин Львова у серпні і вересні 1994 року мав зустрічі із координатором проф. М. Лобою та із академіком Михайлом Павловським, ректором ЛДМІ, та обговорив деталі здійснення проєкту „Коронарі". В той час у Піттсбурґу Мотря Годованець, член Управи і секретарка Тристейтового КДДЧ, продовжувала старання за дозвіл на перевіз медичного обладнання і по пово-роті С. Тим'яка з України представники американсь-кого Уряду дали свою на безкоштовний перевіз медичних апаратів і матеріялів прямо із Піттсбурґу до Львова, вживаючи запечатане опакування.

Зліва: д-р О. Лемішка, Мирослав Гаврилів, Сидір Тим'як і теперішній голова Ротарі клюбу під час сходин у Львові 25-го серпня 1994 року.

Шейдісайд шпиталь фахово запакував медичне обладнання (Siemens angioscope) у великих скринях і треба було два контейнери, щоб їх заладувати. Перший прибув до магазину шпиталя 20-футовий контейнер 13-го жовтня і до нього вложено три скрині та 83 пачки медичних матеріялів, інструментів і апаратів, що їх вибрав і подарував д-р Куліґ, як теж дари від Шейдісайд шпиталю та від членів Ротарі: Д. Джим Миррі, Дж. Мілазо і інших. Ротаріянці дістали медичну апаратуру від шпиталю у Джанетт вартости 30,000 дол., як теж одержали дари від членів — дентиста і фармацевта. Потрібно було два тягорові авта, щоб усе це перевезти, а відтак всі власноручно переносили і ладували перший контейнер. Його запечатано цього самого дня і він виїхав до Балтимору для переладунку на корабель.

Тиждень пізніше прийшов другий контейнер, тим разом 40-футовий і знов його заладовано трьома скринями і 50 пачками медичних препаратів і матеріялу для вжитку шпиталя. Ротаріянці зложили додатково понад 600 дол. на закуп медичних рукавиць та паперів для шпиталя у Львові. Знову той контейнер запечатано і він виїхав 21-го жовтня до Балтимору. Д-р Куліґ, ротаріянці і С. Тим'як працювали повних два дні, щоб усе заладувати та виписати потрібні висилкові документи. Залишилось лише побажати тому транспортові щасливої дороги та скорого прибуття до Львова, де українські митники мають відкрити запечатані контейнери та передати їх для вжитку обласної клінічної лікарні. При ладуванні допомагав теж член Тристейтового КДДЧ Михайло Комічак.

Слідуючою фазою проєкту буде інсталяція та випробування медичного обладнання у Львові. Для цього будуть потрібні фонди у твердій валюті і тому наш Тристейтовий КДДЧ почав збірку фондів, які можна буде переслати через ЗУАДК прямо до Львова.

Звертаємось до нашої громади в Америці допомогти Львівській обласній клінічній лікарні у найкоротшому часі закінчити інсталяцію та стажування кардіохірургів у Львові, щоб там було можливо одержати модерну опіку, яка забезпечила б аортно-коронарне лікування хворих. Шейдісайд обіцяв допомагати у вивченні використування обладнання, але їм там буде потрібно додаткових частин, забезпечення, електричних проводів та апаратури для роблення світлини і це вимагає твердої валюти. Просимо висилати свої датки на адресу ЗУАДК у Філядельфії. Чеки виставляти на: „UUARC' Acct. 1–8588" із заміткою „Coronary" та висилати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, Pa. 19111.

Сидір Тим'як

Загальні збори 240-го Відділу УНСоюзу

Помимо сильного холоду і снігової заметії, які навістили Клівленд в неділю, 5-го лютого, в пополудневих годинах в залі ім. А. Шептицького відбулися Загальні збори 240-го Відділу УНС.

В год. 12:30 голова відкрив збори, привітав присутніх членів і на прохання голови збори вшанували однохвилинною мовчанкою пам'ять померлих членів. Після прийняття порядку нарад і обрання Президії зборів в особах Е. Бачинського і Б . Семківа на голову і секретаря, Президія приступила до наміченої програми. Протокол із минулорічних зборів відчитав Б. Семків і збори прийняли його без змін. Відтак звітували голова і секретар.

Минулий рік був багатий на імпрези, присвячені 100-літтю існування УНС. В травні відбулася 33-тя Конвенція УНС, бенкет Клівлендської Округи присвячений 100-літтю і в усіх названих імпрезах члени Управи брали участь. В листопаді Управа вшанувала померлих членів Відділу Панахидою за спокій їхніх душ. Члени Управи брали участь в окружних нарадах УНС. В минулому році Управа виплатила 500 дол. на покриття коштів українських спортсменів учасників зимової Олімпіяди, 100 дол. на виготовлення документального фільму „Україна в Другій світовій війні", 100 дол. на підтримку демократичного руху в Україні, 100 дол. меншими датками на різні цілі і 100 дол. допомогли одному із членів в наглій потребі.

Про рух членів і організаційні справи звітував секретар Б. Семків. На кінець січня ц.р. Відділ нараховує 231 активних членів, 61 дітей, 87 акцидентових грамот, виплачено 11 грамот, приєднано одного члена. На день зборів Відділ переслав до касира УНСоюзу 24,381.81 дол. Балянс в касі Відділу на день зборів виносив 9,716.95 дол.

В дискусії над звітами Самокишин висловив побажання, щоб касовий звіт був приготований окремо від розрахунків, які залишаються у Відділі. За Контрольну комісію звітував мґр В. Ліщинецький. Комісія в складі С. Дубик, Сохоцький і її голова мґр В. Ліщинецький в присутності голови Відділу перевірила касові книги і ствердила, що всі трансакції були підтверджені відповідними прилогами. Поставлений внесок Контрольної комісії на уділення абсолюторії уступаючій Управі присутні схвалили одноголосно. Нову Управу на внесок В. Лавріва обрано в такому складі, який працював в минулому році. На пропозицію голови, збори рішили приділити датки в сумі по 50 дол. для ЗУАДК, Музею в Клівленді і школі Українознавства. Збори уповноважили Управу виділити даток в сумі 250 дол. на потреби Олімпійського Комітету України.

На цьому голова зборів подякував присутнім за участь у довір'я і закрив збори.

Е. Бачинський

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Відгукаючися на заклик Екзекутивного Комітету УНСоюзу про зложення пожертви на видавничий фонд „Свободи" на покриття підвишки за поштову пересилку газети, ви можете свої пожертви складати у вашого секретаря відділу, або посилати прямо до адміністрації „Свободи" на адресу:

30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ
запрошує своїх членів та їхніх гостей на

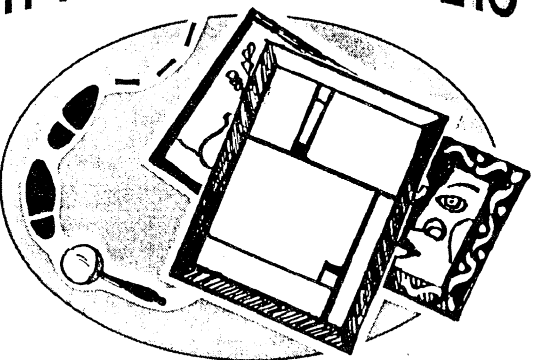
РІЧНИЙ З'ЇЗД *та*
ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ
на **Hunter Mountain**
в суботу, 11-го березня 1995 року

Бенкет, роздача нагород, забави
відбудуться
в суботу о 7-ій год. веч. в мотелі КСЕНЯ

- Реєстрація до змагань о год. 8:30-9:30 ранком при столику КЛК в головній залі (Colonel's Hall) змагання і „lift ticket" — 40 дол. (для юніорів 35 дол.) „lift ticket" без змагань — 35 дол.; змагання без „lift ticket" — 10 дол.
- Бенкет (з повною вечерею) — 16 дол. (для дітей — 8 дол.) .
- Кімнати в „Ксені" замовляти безпосередньо телефонуючи на число **(518) 263-4700** Згадайте КЛК.
- Зголошуватися до 4-го березня на адресу: George Popel, 108 Beekman Rd., Monmouth Jct., NJ 08852.

Дальші інформації можна одержати від Северина Палидовича **(201) 470-2361** в годинах від 7:30 ранку до 2-ої по пол. або від Юрка Попеля **(908) 297-0786** (до 10-ої год.веч.)

ПРИГОДА в МУЗЕЮ

Новацька костюмівка
1995

НОВАЦТВО ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ в Ню Йорку
влаштовує
НОВАЦЬКУ КОСТЮМІВКУ

під гаслом
"Пригода в Музею"

в неділю, 5-го березня 1995р.
о годині 2:00 по полудні

у головній залі школи Св. Юра
Shevchenko Place (між 6 і 7 вулицями в Ню Йорку)

Запрошуємо молодь Метрополії Ню Йорку.

Програму виконує новацтво під проводом Гніздових. Крім виступу новацтва, в програмі будуть гри, забави, льотерія при дверях та смачний буфет.

ПРИХОДЬТЕ ВСІ І БУДЕТЕ ГАРНО БАВИТИСЯ!

Ланка Батьків
Станична Старшина

Український Інститут Америки
запрошує на виставку
рисунків та акварелей
ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО
1915 — 1985
в 10-ту річницю смерти

Відкриття виставки відбудеться в
п'ятницю, 3-го березня 1995 р.
між год. 6-9 веч.
Виставка триватиме до неділі 12-го березня
Галерія буде відкрикта від
вівтірка до неділі з 12-ої год, пол.
до 6-ої год. веч.
або за попереднім домовленням
телефонічно (212) 628-3062

Ukrainian Institute of America
2E. 79th St., NYC 10021
(212) 288-8660

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомлення В.Шановних Членів, що Звичайні Річні Загальні Збори нашої **Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА**
відбудуться в
суботу, 18 березня 1995 року о 7-ій годині вечора в ***залі Дому СУМА, 301 Palisade Ave., Yonkers, N.Y.***
за таким порядком нарад:

1. Відкриття Зборів і ствердження правосильности.
2. Відчитання і прийняття протоколу з останніх Загальних Зборів.
3. Звідомлення: Дирекції, Кредитової Комісії і Конрольної Комісії.
4. Дискусія над звітами.
5. Прийняття звітів до відома Загальними Зборами.
6. Вибір членів Дирекції та Комісії на місце уступаючих.
7. Внески і побажання.
8. Закриття Загальних Зборів.

Згідно із статутом Кооперативи, члени організації беруть участь у Загальних Зборах через відпоручників з письмовою повновластю, за підписом голови, зглядно заступника і секретаря.

В разі неприсутности вимаганої кількости членів на проголошений час, Загальні Збори відбудуться 15 хвилин пізніше, без огляду на кількість присутніх членів.

Після Загальних Зборів буде перекуска.

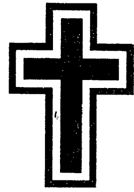
З кооперативним привітом
За Дирекцію Фед. Кред. Кооперативи СУМА:
Лев Футала, голова — **Степан Івасютин**, секретар

Пластовий курінь „Верховинки"
запрошує всіх бажаючих на
літературно-музичний вечір
ШІСТДЕСЯТНИКИ: РОЛІ і ДОЛІ

У вечорі беруть участь: **Ніна МАТВІЄНКО, Остап СТУПКА**; **Надія СВІТЛИЧНА** та інші члени куреня „Верховинки", а також **Леонід ГРАБОВСЬКИЙ, Іриней і Доріян ЮРЧУКИ**.

Вечір відбудеться в приміщенні НТШ
(63 Четверта Авеню в Нью-Йорку)
в п'ятницю 17 лютого 1995 року о 6:30.

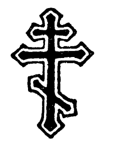
Вхід 10 дол.
Прибуток призначено для Музею Шістдесятників у Києві.

Ділимося сумною вісткою,
що в суботу 11-го лютого
1995 р., проживши 89 років,
відійшла у вічність
наша найдорожча
МАМА і БАБЦЯ

бл. п.
ОЛЬГА АЛЕКСАНДЕР

залишила у смутку
сина — ІГОРЯ з дружиною і дітьми
ІГОРЕМ мол. і ІВАНОМ -ТАРАСОМ

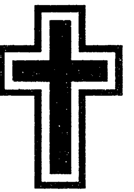

Ділимося сумною вісткою з приятелями, громадянством і спонзорами Українських Музеїв, що 1-го лютого 1995 р. помер в Дітройті

св. п.
МИХАЙЛО СМИК

Проф. Школи Українознавства при православній катедрі св. Покрови, член дирекції Українських Народних Музеїв в Дітройті і у Воррені, довголітній головний редактор „Українських Вістей" в Дітройті.
Хай пам'ять про доброго сина України ніколи непогасне.
Рідні пересилаємо глибокі співчуття.

ЧЛЕНИ УПРАВИ І ОПІКУНЧОЇ РАДИ

Ділимося сумною вісткою, що 30-го січня 1995 р. на 81-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
ІВАН ЧАРТОРИНСЬКИЙ

Похорон відбувся 2-го лютого в Асторії на цвинтарі Mt. St. Mary cemetery в Квінсі.
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
були відслужені в церкві Чесного Хреста в Асторії

Залишив у глибокому смутку:
дітей по першій дружині:

дочку — МАРУСЮ з чоловіком ДЖОЗЕФОМ і дітьми ДЖОЗЕФОМ і ДЖАНОМ
синів — БОГДАНА з дружиною ДЖОЙС і дітьми ДЖАНІН, ДЖЕНІФЕР і МИШЕЛ
— ВОЛОДИМИРА з дружиною ОРЛІН та дітьми ЕРИКОМ і МАЙКЛОМ
другу дружину — РОЗАЛІЮ ГАЙДУКЕВИЧ
п'ятеро дітей та дев'ятеро внуків
двоє братів в Канаді та
ближчу і дальшу родину в Америці, Україні і Франції
приятелів і знайомих.

Вічна Йому Пам'ять!
Нехай американська земля буде йому легкою.

КНИЖКИ ДЛЯ ДІТЕЙ
ІЗ КНИГАРНІ „СВОБОДА“

УКРАЇНСЬКА АБЕТКА. Зладив Іван Малкович. -- Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 1992. **$10.00**
Букви ілюструються чудовими малюнками і віршиками.

ЇДЕ ВОЯК МОРКВЯНИЙ. -- Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 1993. **$6.00**
Літературна версія пісеньки, записаної Оленою Пчілкою. Малюнки виконано із справжнім мистецьким хистом.

ДИТЯЧА ЄВАНГЕЛІЯ. Оповіді про Ісуса. -- Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 1993. -- 32 с. Великий формат, м'яка обкл. **$5.00**

ТВОЯ ЧИТАНОЧКА. Дніпропетровськ: Росток, 1994. -- 160 с. Тверда обкл. **$15.00**
Українські народні казки; обрядові пісні, молитви; колядки, щедрівки, посівання; жарти, дотепи, смішинки; дитячі пісеньки, виграшки; скоромовки, лічилки, ігри; загадки, колисанки.

Марійка Підгірянка. ЗИМОВІ РАДОЩІ. Хвилі Дністра, 1994. -- 34 с. Тверда обкл. -- **$9.95**, м'яка обкл. -- **$7.95**
Видання чудово ілюструється.

Вартість пересилки -- $2.00 за одну книжку, плюс $0.50 за кожну наступну.

Замовити можна за адресою:

SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

Мешканців Ню Джерзі просимо додати 6% податку.

Наради...

(Закінчення зі стор. 1)

На запитання щодо подій у Чечні, президент Казахстану відповів, що країни „великої сімки“ та інші держави світу визнали недоторканість кордонів кожної держави, тому так всі й зареаґували, що це внутрішня справа Росії. Однак ніхто не схвалив ті мтоди вирішення конфліктів, які привели до загибелі тисяч мирних жителів. За словами Незарбаєва на зустрічі це питання не обговорювалося.

Президент України у пресовій конференції участи не брав, бо відрзу ж вирушив на летовище і там він і прем'єр-міністер Віталій Масол відповіли на запитання журналістів. Л. Кучма сказав, що це перша зустріч на найвищому рівні, коли сторони дійшли до згоди з усіх питань, зрозумівти, що окрім декляарації, потрібні практичні дії. А митний союз, на думку українського Президента, це — далека перспектива. Покищо зроблено перший крок" Україна і Росія підписали угоду про вільну торгівлю. Якщо вже підписані угоди діятимуть успішно, то в майбутньому можна буде розглядати питання про митний союз. „Але я не вірю у той всеосяжний союз усіх країн СНД, це — нереально“. — сказав Президент Кучма.

Велике зацікавлення з боку інших держав Президент пояснює тим, що Україну почали більше поважати, бо її політика стала передбачувана. За його словами економічні питання були не єдиними, що розглядалися під час зустрічі. Було, наприклад, вирішено питання про відзначення 50-річчя перемоги у Другій світовій війні. Домовлено, що Росія нагороджуватиме тих, хто воював на її території, новоствореним Орденом Жукова і медалями, а Україна своєю медаллю нагороджуватиме тих, хто воював на її території.

На запитання, які ж саме угоди підписано, відповів В. Масол; про єдину методологію, статистичне звітування, звільнення від податків друкування українських книг, завезення паперу в Україну, єдині залізничні тарифи, звільнення від податків розповсюдження національних кнофільмів.

Міністер оборони Валерій Шмаров назвав нараду конструктивною і демократичною, додаючи, що всі питання вирішувалися в умовах консензусу, тобто збігу думок, як у питаннях, котрі були схвалені, так і в тих, над якими вирішено додатково попрацювати. Наприклад, всі погодилися, щодо необхідности відкласти підписання угоди про спільні кордони, доки в ньому не будуть враховані всі висловлені зауваження. Хоч Україна є лише асоційованим членом СНД, сказав Шмаров, вона все ж бере участь у праці над згаданим документом, щоб знайти рішення, яке забезпечило б від посягань на суверенність держав і водночас сприяло б захистові кордонів.

Чорнобильський фонд у Віндзорі

Віндзорський фонд дітей Чорнобиля вже другий раз вислав гуманітарну допомогу в Україну. Перший раз Анися Мордованець, член Управи, відвезла в 1992 році 15 пачок до київського шпиталю ч. 14 для хворих дітей. Того ж року у вересні голова Фонду мґр Галина Мордованець-Реґенбоюен і член Управи Анися Мордованець відправили вантажне авто з медикаментами і шкільним приладдям до Іванкова і околиці.

Віндзорський Фонд Чорнобиля при допомозі Торонто закупили медикаментів і шкільного приладдя на суму 21,000 дол. Вантаж доставлено до крамниці в село Давидимів коло Львова, а звідти відвезли вантажівкою до Іванкова на Поліссі. Подорож тривала 9 годин, вночі, з різними пригодами. У Іванкові чекала їх інспектор шкіл Людмила Савидчук, яка приготовила гарне снідання. В розмові з нею довідалися, що на літо багато дітей відправлено з учителями до курорту Трускавця в Карпатах.

Перший день в Іванкові минув за сортуванням медикаментів для різних шкіл і клінік. Медикаменти і шкільне приладдя доставлено до багатьох шкілл, клінік та організацій. Всю доставу особисто проводили Галина Мордованець-Реґенбоґен і Анися Мордаванець. Медикаменти одержали: дитяча районова клініка, поліклініка і породільна клініка в Іванкові, дитячі садки „Сонечко", „Ромашка", „Веселка", „Калинка", „Іванко", народна і середня школа, спортове товариство, спортова школа, відділ освіти, районове учительське товариство, дитячий культурний відділ, комітет допомоги пенсіонерам, материнське товариство допомоги дітям Чорнобиля, а також Староліська, Станішівська, Оранська, Оливська, Затрудська середні школи, лікарська допомогова станція в Пироговичах, дитячий Фонд Чорнобильської унії в Києві та багато інших організацій.

Запам'яталася клініка Іванківської середньої школи з 800 учнями. Нас привітали директор з учителями і провели по цілій школі. Ми завважили, що в коридорах нема освітлення. Потрібно доставити електричні жарівки і хльоракс, щоб продезинфікувати умивальники від неприємного запаху.

В Іванківській середній і народній школах нас також зустрічали адміністрація і учні. Тут багато дітей мають пошкоджені дихальні шляхи, хворіють на астму і шкірні хвороби.

Відтак ми відвідали дитячу районну клініку, де познайомились з французьким лікарем з Ванвес, який спеціялізується на лікуванні радіоактивних хвороб. Анися Мордованець помагала д-рові Сергієві Фовґветові з працею коло дітей.

Вечором материнське товариство охорони дітей та група учителів зробили нам приємне приняття в канцелярії посадника міста.

Подорожуючи по Іванківському районі, який розташовані 30 кілометрів від Чорнобиля, ми почали відчувати симптоми радіяції в горлі і легенях.

У кожній школі крім медикаментів ми роздавали шкільні приладдя. Взагалі діти є анемічні, без енерґії, бо їм бракує молока, яке доставляють з Києва не реґулярно.

При кінці нашої місії шкільні адміністрації, учителі, посадник міста, депутати були надзвичайно задоволені нашою допомогою, бо це була перша допомога з діяспори. За ту вдячність зробили нам велике принятття з українським борщем, варениками і м'ясом. Передали подяку віндзорським українцям і всім тим, які допомогли здійснити цю першу і велику допомогу.

Якщо люди доброї волі хочуть помогти Фондові у справі другої поїздки з гуманітарною допомогою в 1995 році, то просимо висилати пожертви на Children of Shonobyl Canadin Fund, P. O. Box 3278, Windsor, Ont., Canada, N8N 2M4; Тел.: (519) 948-3095; Charitable Registration № 0877332-03.

І. М.

Пам'яті доброї мами

7-го січня 1995 року несподівано відійшла від нас у вічність на 78-му році життя Євдокія Клименко. Довголітня парафіянка церкви Святої Трійці, у Ірвінґтоні, Н. Дж. Похована на цвинтарі св. Андрія Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійна народилася у Куйбишеві, Запорізька область. В 1943 році виїхала до Німеччини в Мюнхен, де тяжко працювала аж до закінчення війни. В 1951 році приїхала до Америки, маючи четверо малих діток і хворого чоловіка, знов мусіла тяжко працювати, щоб забезпечити родину. Ніколи не нарікала на свою долю, бо була доброю християнською мамою. Навчала своїх дітей любити Бога і Його святу Церкву. Вона сама любила Бога, церкву і людей, і завжди помагала не тільки своїм дітям, але кожній людині, яка потребувала помочі. Вже минуло понад 50 років як покійна виїхала з України, а її сусіди ще й досі пам'ятають, як вона рятувала людей, не думаючи про себе і свою родину, що могло б статися, якби німці довідалися. Вона тільки бачила, що треба помогти і врятувати життя. Її місія на землі закінчилася, вона пішла у царство Боже.

Св. п. Є. Клименко

10-го січня відправили Панахиду о. Сергій Непріль, о. Володимир Пашко і о. Френсіс А. ДеМараіс. Великою присутністю та прекрасними квітами вшанували покійну її приятелі. На другий день відправилась Св. Літургія і Панахида з участю трьох священиків. Після похорону відбувся поминальний обід.

Покійна залишила четверо дітей — це пані-матка Катерина Пашко, Микола Халецький, Галя Йордань, Петро Халецький, і п'ять внуків: Степан Пашко, Петро і Олександер Йордан, Наталка і Катерина Халецькі.

Вічна їй пам'ять.

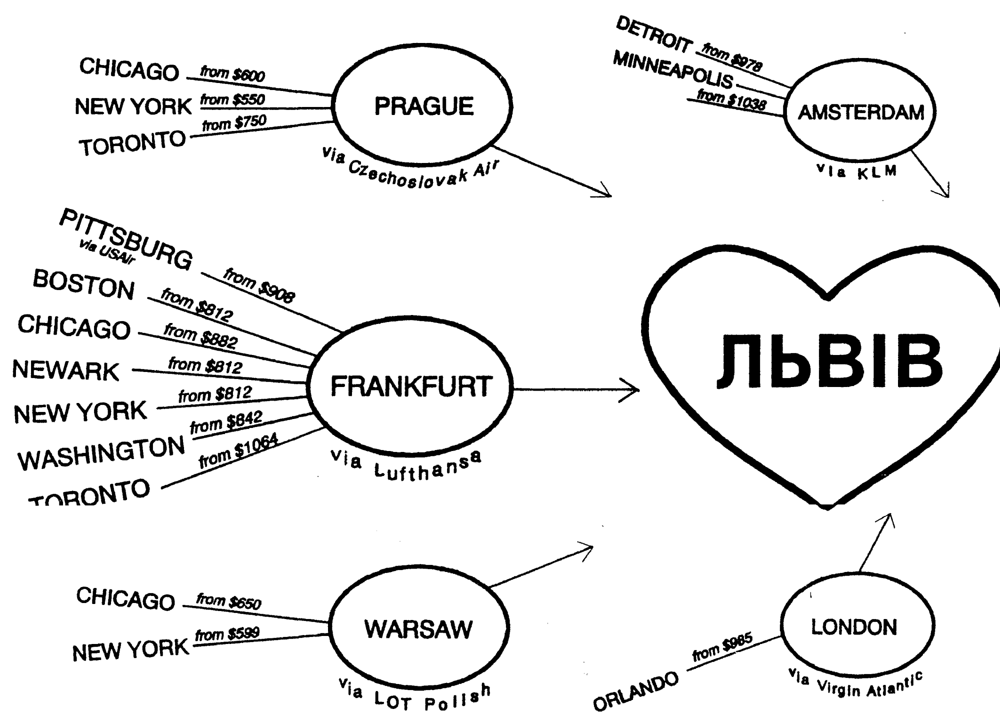
Константин Приходько

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ
Марійки Гельбіг

scope travel inc
1605 Springfield Ave, Maplewood NJ 07040
201 378-8998 or 800 242-7267

НЕБО НАД ЛЬВОВОМ ВІДКРИТЕ!!!

Connections via Amsterdam, Prague still pending confirmation. Connections from Amsterdam, Prague, Frankfurt, Warsaw and London via Ukrainian International Airlines Boeing 737. Rates effective at time of printing and subject to change.

BOOK TODAY - CALL SCOPE TRAVEL - WE FINALLY DID IT !!!

ЛІКИ ДЛЯ ВАШОЇ РОДИНИ НА УКРАЇНІ
посилає
українська фірма

HERITAGE VILLAGE PHARMACY

Висилаємо ліки також по цілій Америці за найдешевшими цінами

Безплатний телефон
1-800-Rx UKRAINA
(1-800-798-5724)

власники ЛЕСЯ і ЯРОСЛАВ ПАЛИЛИК

ДОСТАВА АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРІВ НА УКРАЇНУ
Термін достави від 1 до 3 тижнів

COSMOS PARCELS
(власник Зенон Іваницький)

Українська фірма існує з 1977 року і володіє ліценсією на пересилку грошей, виданою банківськими властями Ню Йорку. Після отримання грошей на Україні ви отримаєте письмове підтвердження від вашої родини.

122 First Avenue, New York, NY 10009
Tel.: (212) 533-2906

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, New York 12446
914-626-5641, FAX 914-626-4638

ЛЕЩАТАРСЬКІ ПРОГУЛЬКИ ПІД ЧАС ВІКЕНДУ

The Winter Fun Park® at the granit Mountain Resort
Skiing . . . And Much, Much More!

Зима – це пора милування чудовими краєвидами Союзівки, вкритими пухнастою ковдрою снігу. Після дня, проведеного на схилах, відпочиньте собі в Гостиниці перед ватраном, слухаючи музику та попиваючи вино.

Лише дві милі від Союзівки – THE WINTER FUN PARK в ресорті „Ґраніт", який також можете відвідати. Тут до ваших послуг групові лекції їзди на лещатах, лещатарське обладнання до винайму, з'їзд на санях серпентинами, їзда кінськими упряжками, їзда на ковзанах у приміщенні і надворі, ковзання по снігу на ґумових опонах, біг на лещатах, їзда верхи, перестрілка кулями наповненими фарбою, а також їзда снігомобілями.

Зимові розваги на Союзівці надзвичайно доступні.

Візьміть із собою друзів, приїжджайте групами. Якщо буде потреба, ми по-особливому подбаємо про ваш відпочинок.

У вашому розпорядженні:

нічліг, сніданок і чудове зимове дозвілля.
На Союзівці приймаємо переважну більшість кредитових карток.

Від січня до березня.

$60.00 від двох осіб

— *Нічліг*
— *Сніданок*
— *Відпочинок і зимові розваги*
— *Перебування дітей (віком до 17 років) з батьками безплатне*
— *За дітей віком понад 12 років доплата за сніданок 4 дол. від особи.*

ТЕЛЕФОНУЙТЕ НЕГАЙНО І ВЛАШТУЙТЕСЬ НА ЗИМОВИЙ ВІДПОЧИНОК!

SVOBODA
- Established 1893
- Oldest and foremost Ukrainian-language a daily in the United States
- Published daily except Sundays, Mondays and holidays

The Ukrainian Weekly
- Established 1933
- English-language weekly newspaper offering Ukrainian perspective on the news
- Published Sundays

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302 • (201) 434-0237

RATE CARD
BEST MEDIUM TO REACH ALL UKRAINIANS
IN THE UNITED STATES OF AMERICA AND CANADA

Advertising Contract

with "SVOBODA" — Ukrainian Daily ❑ with "The Ukrainian Weekly" ❑

1-9 ads	$12.00 per inch/Sc	Firm: ....
10 or more ads	20% discount	Address: ....
24 or more ads	25% discount	....
52 ads	30% discount	Per: ....

ADVERTISING RATES FOR "SVOBODA" — *Ukrainian Daily*

ALL ADVERTISEMENT MUST BE RECEIVED BY NOON THREE DAYS BEFORE PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY **UNTIL 8:30 A. M.**

FULL PAGE (160") .....$1,800.00 — QUARTER PAGE (40") $450.00
HALF PAGE (80") ...... $ 900.00 — EIGHTH PAGE (20") $230.00

1. All General Advertising — 1 inch, single column $12.00
2. Fraternal, Community and Personal Advertising — 1 inch, single column .... $ 7.50

Information on Mechanical Requirements:
a) Width of the column .... 1.75 inches
b) Length of the column .... 20 inches
c) Columns to a page 8

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

The Ukrainian Weekly
(Published in English on Sundays)

ADVERTISING RATES FOR THE UKRAINIAN WEEKLY

ALL ADVERTISEMENT MUST BE RECEIVED ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION **FRIDAY NOON.**

FULL PAGE (58") ....$600.00 — QUARTER PAGE (14.5") $165.00
HALF PAGE (29") ...... $310.00 — EIGHTH PAGE (7.25") .... $ 85.00
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULLOUT $2,900.00

1. All General Advertising — 1 inch, single column $12.00
2. Fraternal and Community Advertising — 1 inch, single column .... $ 7.50

Information on Mechanical Requirements:
a) Width of the column .... 2 5/16 inches
b) Length of the column .... 14.5 inches
c) Columns to a page 4

ALL ADVERTISEMENT ARE SUBJECT TO APPROVAL

Photo reproduction: a) single column .... $ 9.60
b) double column $12.00
c) triple column $12.40

NOTE:
1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertisement correspondence should be directed to Mrs. Maria Szeparowycz, advertising manager.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

✻ ПРАЦЯ ✻

ПОШУКУЮ ЖІНКУ
до опіки двох дітей (одна дитина шкільного віку) і домашньої праці на чотири дні. Помешкання і харч включені. **(201) 927-5805**
Телефонувати веч.

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

Чи Ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позички (мортґеджі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позичку.

Щоб довідатись більше про гіпотечні позички просимо Вас телефонувати на число:

(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)